

УМОВЫ ПРАВЯДЗЕННЯ ІІІ РЭСПУБЛІКАНСКАГА ФЕСТИВАЛЮ-КОНКУРСУ ДАСЛЕДЧЫХ ПРАЕКТАЎ НАВУЧЭНЦАЎ “НАШЧАДКІ ТРАДЫЦЫЙ”

I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1.1 Дадзеныя ўмовы вызначаюць парадак арганізацыі і правядзення ІІІ Рэспубліканскага фестывалю-конкурсу даследчых праектаў навучэнцаў “Нашчадкі традыцый” (далей – конкурс).

1.2 Конкурс праводзіцца ў адпаведнасці з Канцэпцыяй бесперапыннага выхавання дзяцей і вучнёўскай моладзі, Праграмай бесперапыннага выхавання дзяцей і вучнёўскай моладзі на 2021–2025 гады, Дзяржаўнай праграмай “Адукацыя і маладзёжная палітыка” на 2021–2025 гады, Праграмай патрыятычнага выхавання насельніцтва на 2022–2025 гады і прысвечаны Году гістарычнай памяці.

1.3 Арганізатарамі конкурсу з’яўляюцца Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, установа адукацыі “Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі” Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь (далей – Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі).

1.4 Конкурс праводзіцца з мэтай патрыятычнага і духоўна-маральнага выхавання навучэнцаў праз іх далучэнне да каштоўнасцей беларускай культурнай спадчыны, вывучэння рэгіянальных народных традыцый і развіцця даследчай творчасці ў галіне беларускага народнага мастацтва.

Задачы:

павышэнне матывацыі да даследчай дзейнасці і развіццё пазнавальнай актыўнасці навучэнцаў;

падтрымка і развіццё творчай ініцыятывы па выкарыстанні і распаўсюджванні мастацкіх традыцый рэгіёна;

развіццё практычных навыкаў і творчых здольнасцей навучэнцаў сродкамі беларускай народнай творчасці;

выхаванне павагі да народнай культуры, гісторыі, пашырэнне ведаў, удасканаленне этнакультурных і даследчых кампетэнцый, майстэрства па выкананні і прэзентацыі мастацкіх твораў;

садзейнічанне сацыялізацыі асобы ва ўмовах сучаснага грамадства з улікам выхаваўча-адукацыйнага патэнцыялу беларускай народнай спадчыны.

1.5. Конкурс праводзіцца з *снежня 2022 года па лістапад 2023 года.*

Намінацыі конкурсу:

- “*Культурныя традыцыі і абрады роднага краю*” (каляндарныя і сямейныя абрады і святы, святочна-абрадавы комплекс: абрадавая дзея, дэкаратыўна-прыкладная атрыбутыка, музычны фальклор; народны тэатр батлейка).

- “*Музычная спадчына маёй Радзімы*” (народныя музычныя традыцыі беларусаў, песенныя, танцавальныя, інструментальныя выканальніцкія стылі).

- “*Рукатворныя помнікі народнага мастацтва маёй краіны*” (мастацкія творы дэкаратыўна-прыкладной творчасці, традыцыйныя рамёствы і промыслы).

У кожнай з намінацый прадстаўляюцца *індывідуальныя і калектыўныя* праекты, якія накіраваны на даследаванне, захаванне, папулярызацыю традыцыйнай культуры беларусаў, мастацкую рэканструкцыю і творчае пераасэнсаванне народнай спадчыны ў сучасных умовах.

II. УДЗЕЛЬНІКІ КОНКУРСУ

2.1 У конкурсе прымаюць удзел навучэнцы (аўтары індывідуальных і калектыўных праектаў) устаноў дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі і ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, педагагічныя работнікі, якія ажыццяўляюць падтрымку праектна-даследчай дзейнасці і яе метадычнае суправаджэнне.

2.2 Узроставая катэгорыя ўдзельнікаў конкурсу – ад 12 да 17 гадоў.

III. ПАРАДАК АРГАНІЗАЦЫІ І ПРАВЯДЗЕННЯ КОНКУРСУ

3.1 На кожным этапе конкурсу ствараюцца арганізацыйныя камітэты (далей – аргкамітэты):

на першым этапе – кіраўнікамі ўстаноў адукацыі;

на другім, трэцім этапах – адпаведнымі структурнымі падраздзяленнямі абласных, Мінскага гарадскога выканаўчых камітэтаў, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі;

на чацвёртым (заклучным) этапе – Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Аргкамітэт узначальвае старшыня. Аргкамітэт кожнага этапу конкурсу фарміруе і зацвярджае склад журы.

3.2 Рэспубліканскі аргкамітэт:

інфармуе ўпраўленні адукацыі аблвыканкамаў, камітэт па адукацыі Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта аб умовах правядзення конкурсу і яго выніках;

фарміруе і зацвярджае склад экспертнай камісіі і журы конкурсу;

прымае матэрыялы на конкурс і арганізуе іх экспертызу;

зацвярджае на выснове пратакола пасяджэння экспертнай камісіі і журы вынікі конкурсу і ўзнагароджвае пераможцаў і прызёраў.

3.3 Рэспубліканскі конкурс праводзіцца ў чатыры этапы:

першы этап (адборачны) – снежань 2022 года – красавік 2023 года – праводзіцца ва ўстановах дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі і ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі, уключае распрацоўку і рэалізацыю праектаў;

другі этап (адборачны) – май 2023 года – раённы, раённы для гарадоў, якія маюць раённы падзел, гарадскі (акрамя г. Мінска). Раённы (гарадскі) аргкамітэт арганізуе экспертызу праектных работ навучэнцаў на адпаведнасць умовам конкурсу і прадстаўляе іх у абласны, Мінскі гарадскі аргкамітэт;

трэці этап (адборачны) – чэрвень – жнівень 2023 года – абласны, Мінскі гарадскі. Арганізацыя экспертызы матэрыялаў, вызначэнне пераможцаў і прызёраў абласнога, Мінскага гарадскога этапаў конкурсу.

На дадзеным этапе ў конкурсе прымаюць удзел установы адукацыі абласнога і Мінскага гарадскога падпарадкавання;

чацвёрты этап (заклучны) – верасень – лістапад 2023 года – рэспубліканскі. Праводзіцца ў два туры:

папярэдні тур (экспертны) – верасень – кастрычнік 2023 года – экспертыза і ацэнка праектных работ экспертнай камісіяй. Аўтары і аўтарскія калектывы лепшых праектаў па выніках папярэдняга тура запрашаюцца для творчай абароны-прэзентацыі праектаў у Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі;

выніковы тур (фестываль праектаў) – лістапад 2023 года – падвядзенне вынікаў, ацэнка творчай абароны-прэзентацыі праектаў журы, вызначэнне пераможцаў і прызёраў конкурсу.

На рэспубліканскім этапе ў конкурсе прымаюць удзел установы адукацыі рэспубліканскага падпарадкавання.

3.4 Для ўдзелу ў чацвёртым (заклучным) этапе конкурсу ў рэспубліканскі аргкамітэт да **5 верасня 2023 года** абласным, Мінскаму гарадскому аргкамітэтам неабходна прадставіць:

інфармацыйна-арганізацыйныя матэрыялы конкурсу па электроннай пошце nchtdm@nchtdm.by з паметкай (Нашчадкі традыцый – назва рэгіёна):

зводную заяўку на ўдзел у конкурсе па прапанаванай форме (дадатак 1);

выпіску з пратакола рашэння абласных (Мінскага гарадскога) аргкамітэтаў па выніках правядзення абласнога (Мінскага гарадскога) этапаў конкурсу, маніторынг удзелу ў конкурсе (дадатак 2);

спасылку на Google-дыск з матэрыяламі конкурсу, якія размяшчаюцца адпаведна конкурсным намінацый (ствараецца абласнымі (Мінскім гарадскім) аргкамітэтамі);

лепшыя праектныя работы навучэнцаў – да 12 праектаў па выніках правядзення абласных, Мінскага гарадскога этапаў дасылаюцца на адрас рэспубліканскага аргкамітэта (220030, г. Мінск, вул. Кірава, 16, Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі, аддзел навукова-метадычнага і псіхалага-педагагічнага суправаджэння дадатковай адукацыі, тэл. 8 (017) 379 56 61, каб. 307) і размяшчаюцца на Google-дыску адпаведна конкурсным намінацый.

Пры адсутнасці вышэйпералічаных матэрыялаў конкурсныя работы да ўдзелу ў заключным этапе конкурсу не дапускаюцца.

3.5 Праект складаецца з тэкставай (друкаванай) распрацоўкі і відэароліка з дэманстрацыяй вопыту і вынікаў праектнай дзейнасці. Матэрыялы прадстаўляюцца на беларускай мове.

3.6 Афармленне і структура тэкставай распрацоўкі праекта ўключае наступныя часткі:

тытульны ліст (змяшчае: поўную назву ўстановы; тэму праекта; прозвішча, імя навучэнца(-цаў)-аўтара(-аў) праекта; узроставую катэгорыю; назву аб'яднання па інтарэсах; прозвішча, імя і імя па бацьку кіраўніка праекта; горад, год);

змест (уключае назву ўсіх загаловаў з указаннем нумароў старонак, на якіх размяшчаюцца матэрыялы);

пашпарт праекта (уключае: назву праекта; тып праекта; адукацыйную вобласць; метады, выкарыстаныя ў праекце; формы прадстаўлення вынікаў праекта; установы і арганізацыі, ва ўзаемадзейні з якімі выконваецца праект);

уводзіны (аб'ём да дзвюх старонак): абгрунтаванне актуальнасці і ідэі, мэты і задачы праекта.

асноўная частка (тэарэтычная і практычная, не больш за 10–15 старонак), у якой раскрываецца змест праблемы; аналізуюцца розныя пункты гледжання па праблеме даследавання, прадстаўленыя ў літаратуры; даецца апісанне і аналіз шляхоў і метадаў вырашэння праблемы; апісанне працэсу і зместу праектнай дзейнасці, мастацкага (творчага) прадукту праекта, выкарыстоўваецца даследчы матэрыял;

зключэнне (абагульняюцца і аналізуюцца вынікі праектнай дзейнасці);

спіс літаратуры;

дадаткі могуць уключаць даведчна-суправаджальныя, фальклорна-этнаграфічныя матэрыялы, распрацоўкі сцэнарыяў, тэхналагічныя карты, фотаілюстрацыі, буклеты, дадатковыя табліцы, графікі, малюнкі і іншыя матэрыялы, неабходныя для лепшага разумення зместу і атрыманых вынікаў.

Праект выконваецца ў адпаведнасці з наступнымі патрабаваннямі фарматавання: тэкст работы друкуецца з дзвюх старонак ліста ў фармаце А4 з палямі: злева – 30 мм, справа – 10 мм, зверху і знізу – 20 мм у тэкставым рэдактары Word (не ніжэй Word 97), шрыфтам № 14 Times New Roman, міжрадковым інтэрвалам – 1.

Загалоўкі друкуюцца малымі літарамі (першая – вялікая). Старонкі неабходна нумараваць арабскімі лічбамі. Нумар старонкі прастаўляецца на ніжнім полі старонкі па цэнтры.

У табліцах варта выкарыстоўваць толькі адзін стыль межаў – суцэльную лінію (табліцы патрэбна афармляць карэктна па ўсіх правілах работы з табліцамі ў рэдактары MS Word). Усе наяўныя ў тэксце гіперспасылкі павінны быць рабочымі.

Спіс літаратуры і інтэрнэт-рэсурсаў варта размясціць у канцы дакумента. У тэксце спасылкі на літаратуру афармляюцца ў квадратных дужках.

3.7. У відэароліках аўтары прэзентуюць вопыт і дэманструюць прадукты праектнай дзейнасці: мастацкую рэканструкцыю святачна-абрадавых комплексаў, фальклорна-тэатральных прадстаўленняў і інш. з выкарыстаннем адпаведных элементаў, мастацкія вырабы народнай дэкаратыўна-прыкладной творчасці, творы музычнага песеннага, інструментальнага, харэаграфічнага фальклору і інш. Аўтары выкарыстоўваюць непасрэдныя каменціраваны паказ у дэманстрацыі вынікаў і прадуктаў творчай праектнай дзейнасці, рашэнні даследчых і практычных задач.

Працягласць відэароліка – да 10 хвілін, тэхнічныя параметры: HD 1280 x 720; 1920 x 1080; фармат відэафайла – mp 4, AVI.

IV. ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ КОНКУРСУ

4.1 Экспертызу прадстаўленых матэрыялаў у папярэднім туры заключнага этапу праводзіць экспертная камісія, якая фарміруецца са спецыялістаў Нацыянальнага цэнтра мастацкай творчасці дзяцей і моладзі, запрошаных спецыялістаў адпаведнага напрамку дзейнасці.

4.2 Усе ўдзельнікі (аўтары індывідуальных і калектыўных праектаў) заключнага этапу конкурсу ўзнагароджваюцца дыпламамі Нацыянальнага цэнтра мастацкай творчасці дзяцей і моладзі.

4.3 Крытэрыі ацэнкі:

актуальнасць і значнасць, аргументацыя канцэпцыі праекта;

лагічнасць, паўната раскрыцця тэмы;

самастойнасць даследавання;

стыль, мова выкладання матэрыялу (яснасць, вобразнасць, лаканічнасць, лексіка, граматыка);

наяўнасць абгрунтаваных высноў;

адпаведнасць рэгіянальным мастацкім традыцыям;

культура афармлення і прэзентацыі праекта;

мастацкая выразнасць і якасць выканання (для творчых прадуктаў праектнай дзейнасці);

крэатыўнасць, лаканічнасць і творчы падыход у прэзентацыі праекта;

адпаведнасць умовам конкурсу.

4.4 Ацэнку творчай абароны-прэзентацыі ў выніковым туры (фэстываль праектаў) праводзіць рэспубліканскае журы, якое фарміруецца са спецыялістаў адпаведнага напрамку дзейнасці – прадстаўнікоў арганізатараў, устаноў вышэйшай адукацыі, грамадскіх аб'яднанняў і іншых зацікаўленых арганізацый па запрашэнні аргкамітэта.

4.5 Колькасць навучэнцаў, удзельнікаў творчай абароны-прэзентацыі ў выніковым туры (фэстываль праектаў) – да 12 чалавек (у тым ліку навучэнцы групы падтрымкі). Дазваляецца ўдзел педагагічных работнікаў у суправаджэнні творчай прэзентацыі.

4.6 Пераможцы і прызёры конкурсу з ліку ўдзельнікаў выніковага тура (творчай абароны-прэзентацыі праектаў) вызначаюцца ў кожнай з трох намінацый конкурсу, асобна сярод аўтараў індывідуальных і калектыўных праектаў.

4.7 Пераможцы і прызёры конкурсу ўзнагароджваюцца дыпламамі I, II, III ступеняў Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

4.8 Журы пакідае за сабой права на вызначэнне колькасці прызавых месцаў у намінацыях. Колькасць прызавых месцаў можа быць павялічана або паменшана.

4.9 Па выніках творчай абароны-прэзентацыі праектаў прадугледжаны дыпламы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь:

“За захаванне рэгіянальных традыцый”;

“За творчы падыход у прэзентацыі праекта”;

“ За развіццё і папулярызацыю народнай спадчыны”.

4.10 Фінансаванне раённых і абласных этапаў конкурсу ажыццяўляецца ва ўстаноўленым парадку за кошт сродкаў мясцовых бюджэтаў, што выдзяляюцца на цэнтралізаваныя мерапрыемствы ў галіне адукацыі, і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам.

4.11 Фінансаванне заключнага этапу мерапрыемстваў фэстывалю-конкурсу ажыццяўляецца Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь за кошт сродкаў

рэспубліканскага бюджэту, выдзеленых на правядзенне цэнтралізаваных мерапрыемстваў, і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

4.10 Выдаткі па праездзе навучэнцаў, удзельнікаў выніковага тура заключнага этапу конкурсу (фэстываль праектаў), забяспечваюцца накіроўваючым бокам. Выдаткі педагогічных работнікаў і суправаджаючых асоб – за кошт накіроўваючай арганізацыі.

4.11 Аргкамітэт фэстывалю-конкурсу пакідае за сабой права ўсе матэрыялы (відэа і друкаваная прадукцыя), створаныя ў перыяд правядзення фэстывалю-конкурсу, выкарыстоўваць на мерапрыемствах некамерцыйнага характару. Лепшыя праекты навучэнцаў выдаюцца ў рэспубліканскім зборніку, друкуюцца ў навукова-метадычным часопісе “Выхаванне і дадатковая адукацыя” і прэзентуюцца ў рамках правядзення рэспубліканскіх і рэгіянальных мерапрыемстваў.

4.12 Арганізацыя і правядзенне ўсіх этапаў конкурсу асвятляюцца ў сродках масавай інфармацыі гарадскога, абласнога і рэспубліканскага падпарадкавання. Інфармацыя аб правядзенні і выніках конкурсу будзе размешчана на сайце Нацыянальнага цэнтра мастацкай творчасці дзяцей і моладзі (<http://method.nchtdm.by>).

Дадатак 1

Зводная заяўка (назва абласной установы дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі) на ўдзел у заключным этапе III Рэспубліканскага фэстывалю-конкурсу даследчых праектаў навучэнцаў “Нашчадкі традыцый”

№ п/п	Назва праекта	Намінацыя	Навучэнцы, удзельнікі калектыўнага (індывід.) праекта. Прозвішча і імя цалкам	Узроставая катэгорыя	Аб’яднанне па інтарэсах	Прозвішча, імя, імя па бацьку педагога, кіраўніка праекта цалкам	Назва і адрас установы адукацыі	Адрас электроннай пошты і нумар тэлефона для сувязі
-------	---------------	-----------	--	----------------------	-------------------------	--	---------------------------------	---

• У дыпламах выкарыстоўваюцца дадзеныя згодна зводных заявак, якія прадстаўлены абласнымі (Мінскім гарадскім) аргкамітэтамі.

Дадатак 2

Маніторынг удзелу ў III Рэспубліканскім фэстывалі-конкурсе даследчых праектаў навучэнцаў “Нашчадкі традыцый”

Этапы	Колькасць прадстаўленых праектаў усяго (з іх УДАДзіМ)	Колькасць удзельнікаў-навучэнцаў усяго (з іх УДАДзіМ)	Колькасць педагогічных работнікаў, якія ажыццяўлялі метадычнае суправаджэнне праектаў усяго (з іх УДАДзіМ)	Колькасць устаноў адукацыі усяго (з іх УДАДзіМ)
Раённы этап				
Абласны (Мінскі гарадскі) этап				